

Major ARTUR PEKÁREK:

Obsazení Těšína a útok na Skočov.

Zhroucením bývalé rakousko-uherské říše povstala na jejím území skupina nových států, jejichž hranice byly většinou odůvodněny historickými požadavky a stanoveny různými smlouvami.

Mnohý výbojnější stát, nejsem spokojen tím, co mu bylo přirčeno, hleděl mocí rozšiřovati hranice stanovené dohodou a vnikal do území cizích. Tím zavínil značné diplomatické konflikty, ba v mnoha případech i vojenské zakročení. I naši sousedé na severu a východě obsadili hned v prvých popřevratových dnech území těšínské až po Bohumín a stali se tak, třeba jen na čas, pány důležitého existenčního centra naší republiky — uhelné pánve Karvínské.

Jest nasnadě, že vláda naše nemohla dopustiti, aby nám bylo toto důležité území vzato.

Dne 19. ledna 1919 vydalo ministerstvo národní obrany rozkaz obsadit území těšínské. Akci tuto měli původně provést:

21. střelecký pluk francouzských legií,

prapor II/54,

„ I/93,

„ myslivců čís. 17,

„ bohumínský,

„ orlovský,

2. čs. pěší brigáda po provedeném přesunu z Uher. Hradiště dne 26. ledna 1919 a

řada samostatných praporů, které přicházely od svých kádrů urychlenými transporty na Těšínsko.

Velitelem všech těchto vojsk určen byl podplukovník francouzské armády Gillain (velitel 21. střeleckého pluku legie z Francie). Jemu byl přidělen tehdejší vojenský inspektor v Moravské Ostravě, podplukovník Šnejdárk, nynější generál a velitel 7. pěší divise v Olomouci.

Dne 23. ledna byla uvedena vojska soustředěna v okolí Moravské Ostravy a týž den byl po nezdařeném vyjednávání s Poláky v Těšíně, jehož se také účastnili členové dohodové komise, vydán rozkaz k zahájení vojenských operací. Řízení operací bylo pak svěřeno podplukovníku Šnejdárkovi se stanem v Moravské Ostravě.

Ríznými a vhodnými operacemi podařilo se podpl. Šnejdárkovi porazit Poláky ve dnech 23. a 26. ledna a zatlačit je ze vsí uhelné pánve Karvínské až za řeku Olšu.

Dne 26. ledna byla situace našich vojsk, operujících na těšínské frontě, taková, jak jest vyznačena v náčrtu č. 1.

Na den 27. ledna nařízen jest vrchním velitelstvím operujících vojsk na Těšínsku všeobecný postup takto:

Skupina majora Černocha obsadí dosud dobyté území v prostoru Seibersdorfa, Kačic, Podlesie a hájí ho proti případným protiútokům.

Skupina plukovníka Hanáka zahájí všeobecný postup proti Těšínu ze západu a ze severozápadu a bude podporována z jihozápadu skupinou rotmistra*) Aujezdského.

Podle tohoto všeobecného rozkazu byl zahájen v 9 hod. dopoledne postup. (Viz náčrt čís. 1.)

Nepřítel ustoupil skoro na celé postupové čáře, takže se náš postup nesetkal takřka s odporem.

V 11 hodin dopoledne vjel v autu, opatřeném kulometem, velitel 2. pěší brigády plukovník Hanák se svým pobočníkem do Těšina, který byl již Poláky opuštěn. V 11 hodin 30 m. dopoledne dorazil do Těšina prapor pěšího pluku čís. 75 jako první oddíl. Těšin byl obsazen způsobem naprosto klidným a nevznikly žádné výtržnosti.

Pro zabezpečení dobytého území byl prostor od hranic německých severně od Pruchny až po Trzyniec rozdělen ve tři skupiny, podléhající plukovníkovi Hanákovi se sídlem v Těšíně, takto:

Skupina podplukovníka Mrákavy drží prostor od německých hranic až po Velké Kunčice, včetně Velké Kunčice.

Skupina podplukovníka Marschana drží prostor od Velkých Kunčic na jih až po Ogrodzon, včetně Ogrodzon; odtud na jih až po Trzyniec, včetně Trzyniec, skupina rotmistra Aujezdského.

*) Tehdejší hodnost rotmistra je hodnost pozdějšího kapitána.

Zálohy vrchního velitelství jsou seskupeny v Těšíně, Lonkvi a ve Fryštátě.

Dne 28. ledna v 11 hodin dopoledne jest obsazení fronty těšínské a situace našich vojsk tato (viz náčrt čís. 2.):

28. I

Skupina rotmistra Aujezdského obsadila s III. praporem 35. pluku italské legie Trzyniec, Kojkovice, Dzingelov a Bažanovice. II. prapor téhož pluku a prapor pěšího pluku čís. 3 a baterie 3/6 italské legie jsou zálohou v jižní části Těšina. Baterie 1/19 jest v posici západně od Bažanovic.

Skupina podplukovníka Marschana: Prapor pěšího pluku čís. 75 postupuje proti Ogrodzonu, a obsadí jej po krátkém boji. Prapor střelců č. 14 obsadil Zámorsk a Haslach. Prapor pěšího pluku čís. 11 je na pochodu do Krasna, jakožto skupinová záloha. Baterie Praha 1 v posici stojí na severním okraji Krasna, baterie Praha 3 v posici severozápadně od Zámorsku.

Skupina podplukovníka Mrákavy: Prapor pěšího pluku čís. 102 jest na pochodu do Velkých Kunčic a ke dvoru Pudlau; tam vystřídá oddíly 21. pluku francouzské legie a prapor II/54. Tyto oddíly se pak vrátí do zálohy vrchního velitelství v Těšíně. Prapor střelců č. 12 jest na výšinách asi 800 kroků východně od Malých Kunčic. Prapor pěšího pluku čís. 8 na výšinách východně od železniční stanice Seibersdorfa. Baterie 1/4 v posici severně od Velkých Kunčic.

Zálohy: 21. pluk legie z Francie, 2 setniny praporu II/54 v Těšíně, prapor myslivců č. 17 v Lonkvi, 1 setnina praporu II/54 s kulometnou setninou ve Fryštátě.

Den 29. ledna ponechává vrchní velitelství oddílům k zabezpečení zaujatých posic, k doplnění střeliva a potravin.

29. I

Situace polských vojsk dne 29. ledna byla asi tato: Podle dosavadních pozorování a podle získaných zpráv jsou v Pruchné a v okolí asi 2 nepřátelské prapory. Slabšími oddíly jsou obsazeny Mittelhof, Jiskřičín a výšiny jihovýchodně odtud až včetně Lonczky. Silnější oddíly drží asi jedním praporem Kyselov a jedním praporem Godzischov a Helmberg. Podle výpovědi obyvatelstva jest v Ustroni silnější záloha, ve Skočově 1 až 3 prapory. Větší posily jsou pryč asi na cestě. Na západním okraji Skočova byla zjištěna jedna baterie, východně od Skočova asi u rozcestí 1 km východně jedna baterie a u Bajerkhofu jihovýchodně od Skočova rovněž jedna baterie.

Vrchní velitel fronty těšínské rozhodl se pokračovati v útoku a stanovil na den 30. ledna jako konečný cíl útoku západní břeh řeky Visly. Za tím účelem byla rozdělena celá fronta těšínská ve tři skupiny, a to:

Skupina rotmistra Ingery s II. praporem 33. pluku italské legie obsadí Jablunkov a zabezpečí tak pravý blok fronty, až skupina plukovníka Hanáka obsadí Golešov. Pak se přesune vlakem ihned do Těšina a je k dispozici plukovníkovi Hanákovi.

Skupina plukovníka Hanáka s prapory pěších pluků č. 3, 11, 75, střelců č. 14, II. a III. praporem 35. pluku italské legie s baterií Praha 1 a Praha 3, Plzeň 19, s legionářskou baterií 3/6 a s jednou baterií hrubého oddílu italské legie (velitel oddílu podplukovník italské armády Giusti) útočí v úseku Haslach-Dzingelov a obsadí Vislu v prostoru Kl. Ochabu, Skočova, Harburťovic, Ustronu. Skupinu záložní tvoří prapor I/21 francouzské legie a střelců č. 15 a jezdeckvo Národní gardy v Těšíně.

Skupina praporečníka Bláhy s prapory pěších pluku č. 102, 28, 93, střelců č. 12 a myslivců č. 17, baterie 1/4 a jedna baterie hrubého oddílu italské legie a pancéřový vlak útočí v úseku Haslach až k německým hranicím a obsadí Vislu od Kl. Ochabu včetně Schwarzwasser. Zálohou skupiny je prapor III/21 francouzské legie v Podlesie.

Zálohy vrchního velitelství jsou:

Prapor II/21 francouzské legie v Těšíně,

„ II/54 v Karvině,

„ bohumínský v Bohumině a

„ orlovský v pohraniční službě,

eskadrona dragounů 7. v Těšíně.

Podle této všeobecné dispozice vrchního velitelství rozdělil velitel severní skupiny, praporečník Bláha, jemu svěřený úsek ve dva podúseky, a to:

Severní za velení majora Černocha s prapory pěších pluků č. 8 a střelců č. 12 v pravém sledu a s praporem pěšího pluku číslo 28 v druhém sledu. Této skupině jsou přiděleny jedna baterie hrubého dělostřeleckého oddílu italské legie a pancéřový vlak.

Jižní podúsek za velení podplukovníka Mrákavy s prapory pěšího pluku číslo 102 a myslivců čís. 17 v prvním sledu a s praporem pěšího pluku číslo 93 v druhém sledu. Této skupině jest přidělena baterie 1/4.

Hranicemi činnosti mezi oběma podúseky je silnice z Malých Kunčic do Pruchny a Drahomyšle. Silnice a vesnice patří k severnímu podúseku. Severními hranicemi skupiny Bláhaovy jest říšská hranice, jižními hranicemi je čára, spojující severní okraje vesnic Baumgartenu a Šimoradze. Obě vesnice patří ke skupině jižní.

Velitel jižní skupiny, plukovník Hanák, rozdělil svůj úsek ve tři podúseky a vydal tyto dispozice (stručně):

a) Skupina rotmistra Melichara s II. a III. praporem 35. pluku italské legie, baterie 3/6 italské legie a baterie Plzeň 19 obsadí jednou rotou Trzyniec, Kojkovice a Dzingelov. Zbývající oddíly seskupí se u Bažanovic a severně odtud a provede útok přes Golešov, Horní Kozakovice, Hermanice až k Visle. Severními hranicemi podúseku jest čára spojující Helmberg, jižní okraj Godžišova, Bladnice až k Visle. Po obsazení Golešova přijede II. prapor 33. pluku italské legie z Jablunkova ihned do Těšina, zůstane na těšínském nádraží ve vozech pohotově a odjede na rozkaz do Golešova, kde vystoupí a obsadí Ustroň. Při dalším postupu je tento prapor pravým křídlem Hanákovy skupiny.

b) Střední podúsek za velení setníka Klimeše s praporem pěšího pluku čís. 11 a s baterií Praha 1 na výšinách východně Ogrodzonu drží v prvním období útoku svůj podúsek a připojí se k všeobecnému útoku, až bude zlomen nepřátelský odpor na obou stranách silnice Ogrodzon—Skočov, a postupuje pak současně s oběma křídelnými skupinami.

c) Severní podúsek za velení podplukovníka Marschana s prapory pěšího pluku čís. 3, 75 a střelců čís. 14 a s baterií Praha 3 útočí v prostoru Kostkovice—Baumgarten (včetně) přes Šimoradz a dobude Skočova ze severu. Za svého postupu vyšle jeden prapor, aby obsadil Vislice Δ 323, Malý Ochab, a utvoří spojení se skupinou praporečníka Bláhy.

d) Prapor střelců č. 13 zůstane skupinovou zálohou v prostoru Krasna—Gumna.

e) I. prapor 21. pluku francouzské legie zůstane jako skupinová záloha pohotově v Těšíně. Četa Národní jízdní gardy zůstane pohotově ve W. H. na silnici severně od Krasna.

Všeobecný útok nařízen na 7 hodin. Dělostřelecká příprava ponechána jest velitelům útočných jednotek.

Dne 30. ledna v 7 hodin ráno započal na celé frontě těšínské útok podle dispozic. Počasí bylo velmi sychravé, sněhu bylo mnoho a mráz značně tuhý. Silnice a polní cesty byly pokryty silnými vrstvami sněhu a ledu, což skoro úplně znemožňovalo užívati těžkých nákladních aut k dovážení střeliva a potravin. Na silnici z Těšína do Skočova, velmi pahorkovité, bylo místy tolik ledu uhlazeného sychravým větrem, že vázl i pohyb lehkých povozů praporečnických trénů.

Přes tento zlý nečas byly úspěchy v prvních hodinách útoku uspokojující. V 10 hodin dopoledne byla situace útočných vojsk tato: Oddíly skupiny praporečnicka Bláhy dosáhly Pruchny v severním podúseku, Rudniku v jižním podúseku. Nepřátelský odpor byl v tomto postavení slabý.

Oddíly rotmistra Melichara ze skupiny plukovníka Hanáka dobyly M. H. Patikova a útočí na Harbutovice. Setník Klimeš se svým praporem dobyl po tuhém boji Kyselova a koty 340. Oddíly plukovníka Marschana obsadily po tuhém boji pravým křídlem Mirovberga, kde narazily na silný odpor, a levým křídlem Herstovskibera, koty 346 a postupují na Šimoradz. Nepřítel silně odporuje, hlavně střední skupině.

Ve 14 hodin dosáhla skupina praporečnicka Bláhy potoku Knaiky. Polský pancéřový vlak, stojící u obou mostů na trati západně od stanice Pruchny, ostřeluje silně naše útočné linie. Naš pancéřový vlak svede s ním boj, pro poruchu hlavního děla stane se neschopen boje a musí ustoupiti. Za ústupu jest dvakráte zasažen nepřátelským granátem. Nepřátelský pancéřový vlak pronásleduje náš vlak až do stanice v Pruchně. Baterie 1/4, zasáhnuvši dvakráte svou přesnou palbou plně nepřátelský vlak, způsobila mu značných poruch, a tak jej přinutila k okamžitému ústupu.

Oddíly skupiny plukovníka Hanáka postupují stále, avšak pro značný odpor nepřítelův a neschůdný terén jen velice pomalu. Hlavně ve středu, v postupovém prostoru mezi Ogrodzenem a Lonczkou, nepřítel brání se houževnatě a hájí kulometry svého úseku tak silně, že naše útočné oddíly spějí kupředu jen krok za krokem. Proti útočným oddílům skupiny Melicharovy postavil nepřítel své zálohy došlé na bojiště urychlenými transporty a silným protiútokem zatlačil naši čáru až do linie Bladnice—M. H. Kamieniec—Lipovce.

V 18 hodin jest situace tato (viz náčrt číslo 3):

Skupina praporečnicka Bláhy dosáhla západního břehu Visly.

Skupina plukovníka Hanáka obsadila v severním úseku čáru Šimoradz—Jiskřičín—Lonczka, v jižním úseku čáru Bladnice—M. H. Kamieniec—Lipovce.

Nepřítel se houževnatě brání hlavně střední a jižní skupině a urychlenými transporty dostává posily do Skočova.

Pro nastalé šero a značnou únavu útočných vojsk nařizuje vrchní velitel zastaviti útok na dosažené čáře a zabezpečiti ji. Oddíly zůstávají na svých místech a zabezpečují se bitevními strážemi a hlídkami vpřed vyslanými.

Poněvadž bylo dosaženo příhodné situace, rozhodlo se vrchní velitelství pokračovati dne 31. ledna v útoku, a to hlavním nápořem na severu a jihu. Prvým útočným cílem jest stanoven Skočov.

V pozdních hodinách večerních došel od M N O vrchnímu velitelství rozkaz okamžitě zastaviti postup. Vrchní velitelství vysílá tedy parlamentáře k velitelství polských vojsk ve Skočově se zprávou, že ve 24 hodin zastaví palbu. Nesmí se ovšem ustoupiti z dobytých posic. Vzájemnou dohodou mezi čsl. vrchním velitelstvím a velitelstvím polských vojsk jest ujednáno 24hodinové příměří, počínající dnem 31. ledna ve 2 hodiny. Toto prozatímní příměří bylo stále prodlužováno, a když byla konečně dne 5. února 1919 v Paříži podepsána československo-polská smlouva, bylo ujednáno definitivní příměří.

Po nařizeném zastavení dalšího postupu navázalo vrchní velitelství čsl. vojsk okamžitě styk s velitelstvím polských vojsk a určilo náčelníka štábu setníka Pekárka, aby vyjednával o podmínkách zatímního příměří. Podmínky byly oběma veliteli podepsány dne 5. února a zněly:

Podle rozkazu M N O čí. op. 2722 ze dne 29. ledna 1919 a podle rozkazu polského vrchního velitelství čí. 197 op. ze dne 31. ledna 1919 uzavírá se mezi vrchním velitelstvím operujících vojsk na Těšínsku, vojenským inspektorem podplukovníkem Š n e j d á r k e m se strany československé a vrchním velitelem polských vojsk na slezské frontě, plukovníkem-brigádníkem L a t i n i k e m se strany polské

p ř í m ě ř í

s platností od 1. února 1919 za těchto podmínek:

Následujícími body jest stanoveno československé a polské vojenské pásmo. Jakýkoliv volný průchod těmito stanovenými hranicemi jest všem vojenským osobám obou stran zakázán.

Československé pásmo jest stanoveno těmito body a čarami: Schwarzwasser incl., levý břeh Visly, potok Knaika včetně most 1000 kroků jižně od písma „Knai“, dále na východním okraji rybníků k M. H. Bagnerhofu, včetně Bagnerhof, západní okraj Malých Ochab, podle okraje lesa ke kotě 304, východní okraj Jiskřičinu a Lonczky, kóta 356 jižně od písma d slova Ogrodzon, Helmberg Δ 419, kóta 338, vozová cesta z koty 338 prostředkem vesnice o od Kozakovic ke kotě 324, dále podle Bladnického potoka až k železničnímu mostu 500 kroků západně od železniční stanice Ustroně, dále hřbet ke kotě 508.

Polské vojenské pásmo stanoveno jest těmito body a čarami: pravý břeh Visly až včetně most u Velkých Ochab, přímo ke kotě 278, kóta 293, Schimoradz včetně západní okraj vesnice, kóta 279 Mirovberg, kóta 320, včetně skupinu domů na silnici východně od Lonczky, kóta 351, včetně Kyselov, včetně Godzišov, včetně Bladnice, pivovar jižně od koty 328, dále na západ až ku břehu Visly.

V případě, že by uvedené podmínky byly porušeny vojenskou mocí kterékoliv strany, nesmí žádná z obou stran útočiti na druhou před vypršením lhůty 4 dnů, počítajíc od předání protestu u vrchního velitelství československých vojsk nebo nejvyššího velitelství polských vojsk na slezské frontě, při současné výpovědi příměří.

Volný provoz vlaků vojensky obsazeným územím slezským jest diplomatickým zástupcům obou národů s doprovodem a zavazadly dovolen. Všichni polští diplomaté, kteří projíždějí územím, obsaze-

ným vojskem československým, musí projížděti Moravskou Ostravou, všichni českoslovenští diplomaté projíždějí Trzebiní, kde se legitimují.

Železniční provoz na trati Bohumín—Dziedice opět se započne, a to se zastávkou v stanici Pruchně za účelem revise polské. revise a v stanici Chyby za účelem revise polské.

Volný průchod na silnici Těšín—Skočov a Jablunkov—Istebna jest dovolen jen na legitimace od vrchního velitelství ve Skočově nebo v Těšíně, v Jablunkově nebo v Istebně.

Právoplatnou legitimaci může podepsati a kulatým razítkem potvrditi jedině vrchní velitel nebo jeho náčelník štábu.

Tato smlouva má dočasnou platnost až k definitivnímu rozhodnutí mezi československou a polskou vládou.

V Těšíně a ve Skočově dne 3. února 1919.

Latiník.

Šnejdárek.

Příměří toto jest sjednáno na 7 dní, počínaje dnem 4. února ve 12 hodin v noci, a nebylo-li 48hodinovou lhůtou vypovězeno, prodlouží se automaticky o dalších 7 dní.

Podle této smlouvy, sepsané německy a podepsané oběma vrchními veliteli, bylo mezi československými a polskými vojsky stanoveno neutrální pásmo a jeho nejvýznamnější místa hranic byla v terénu označena nápadnými tabulkami, aby byl zamezen přechod této čáry. Nicméně nebylo lze dostáti tomuto požadavku. Jednotlivci, ba i hlídky, z neznalosti a z nedbalosti a snad i ze zlomyslnosti vnikali často do neutrálního pásma, a to zaviňovalo skoro denně oboustranné přestřelky, zranění a ztráty.

V této situaci, určené uvedeným příměřím, zůstala vojska československá a polská až do rozhodnutí člena dohodové komise ve Varšavě.

Dne 24. února kolem 9. hodiny ranní přijel do Těšína zvláštním vlakem člen dohodové komise ve Varšavě, generál francouzské armády Nissel s několika italskými a francouzskými důstojníky, určil bez jakéhokoliv vyjednávání nové hranice na frontě těšínské a žádal, aby byly bezpodmínečně zaujaty. Jelikož byly československou vládou dne 25. února ve 2 hodiny ráno přijaty tyto naprosto nemožné hranice, byl proveden dne 26. února v 6 hodin dopoledne ústup československých vojsk do prostoru Schönhof — Nd. Bludovice — Tierlitzke — Suchá — Životice — Albersdorf — Stonava IV. pěší brigádou (pochází z brigády Bláhovy) a do prostoru Frydek — Mistek — Brusovice — Schöbischovice — Pitrov — Welowitz — Nd. Trzanovitz — Ob. Trzanovitz — Toschonovitz — Nd. Domaschlovitz — Kozurovitz I. kombinovanou brigádou.

Zpráva, že vláda přijala hranice, určené generálem Nisselem, působila zdrcujícím dojmem nejen na civilní obyvatelstvo, ale zejména na vojsko. Civilní obyvatelstvo bylo nadšeno, že těšínské území jest spravováno československými úřady a radostně vyhovovalo bojujícím útvarům v každé příčině. Vyklizení území, obsazeného československým vojskem, bylo provázeno výbuchy opravdového žalu, ba téměř zoufalstvím.

Nálada vojska byla tím zvláště vzrušená a bylo velmi nesnadné vyložiti prostým vojínům, že jest třeba vykliditi území, kterého před několika dny dobyli krvavými boji a uhájili. Sama vyšší velitelství se obávala, že nebude možno provésti ústup v pořádku a s takovou kázní, jaké podobná operace vyžaduje. Jediné energickému působení

důstojníků a poddůstojníků a mimořádnému úsilí všech velitelstev se podařilo dosáhnouti potřebného sebezapření všech jednotlivců. Ústup byl proveden v pořádku tak vzorném, že sám francouzský generál Nissel, který viděl ustupující oddíly procházeti Těšínem, vyjádřil svůj podiv a svoji chválu.

Krvavé ztráty, jež utrpěla vojska, operující na Těšínsku za všech bojů od 23. ledna do 30. ledna 1919, jsou:

Druh vojska :	Důstojníci		Mužstvo	
	mrtví	ranění	mrtví	ranění
legie	3	1	14	24
domácí vojsko	—	1	27	95
Úhrnem	3	2	41	119

Většina padlých, zejména z prvních bojů u Karvína a u Žibřidovic, byla pochována na hřbitově v Orlové, kde jim byla vyhrazena zvláštní část hřbitova. Pohřby padlých byly národní manifestací. Zvláště pohřbu padlých u Žibřidovic účastnilo se asi 20.000 osob. Na Orlovském hřbitově byl hrdinům, padlým za osvobození Těšínska, postaven nádherný pomník.

Všichni vojáci, padlí v bojích o masiv Skočovský, pohřbeni jsou na hřbitově těšínském.

Demarkační čára československá, stanovená generálem Nisselem, je tato: Bohumín město, nádraží Bohuminské, Zablač, Rychvald, Poremba, Dombrová, Sovinecká kolonie, nádraží v Karvině, čára jdoucí 500 metrů západně od dráhy Karvín—Těšín až k bodu, kde se stýká tato čára s řekou Olšou. Dále tok říčky Olše, čára jdoucí 1 kilometr západně od západního okraje města Těšína, Nd. Zuckau, Ropice, silnice Ropice—Nisbery, Oldřichovice, Milíkov, Na vsi, kóta 742 Kiczera, Unter-Lomna, Skalka až na jih k hranicím. Všechny uvedené body patří Československu a nesmějí býti překročeny.

Demarkační čára polská je určena těmito body: říčka Olše u M. H. Czervin, Nickeltaff, Skrzeczoń, Na Gurankevie, Konkolna, Steingutfabrik, silnice Konkolna—Frýštát až ke křižovatce 1 a 1½ km severovýchodně od Frýštátu, Nový dvůr za vodou, Jodbad, řeka Olša až 500 metrů severně od města Těšína, Šibice, Konskau, Trzyniec, čára jdoucí 500 metrů západně od dráhy Těšín—Jablunkov, Lemna až na jih k hranicím. Veškeré uvedené body mohou býti obsazeny vojsky polskými, nesmějí však býti překročeny.

Každý laik viděl na první pohled, že tyto hranice, nařízené generálem Nisselem, neznajícím dosti poměrů na Těšínsku, nemohly vyhovovati. Hranice tyto vnikají nepřirozeně do života československých osad, odřezávají část nádraží v stanicích v Bohumině, v Lenkví a v Ropicích, odlučují dělníky od továren, děti od škol, obyvatelstvo od tržišť a roztrhávají administrativní okrsky politické. Tyto nešťastně volené hranice zavinily, že bylo skoro nemožné kontrolovati přechod přes ně, což bylo podnětem k ustavičným oboustranným stížnostem.

Přestřelky dnem i nocí byly tam na denním pořádku a jejich diplomatické vyřizování vyžadovalo mnoho času a práce. Všemuh tomu mohlo se zabrániti, kdyby byly bývaly hranice určeny se zřetelem ke skutečným poměrům. Důsledky hranic takto stanovených se objevily hlavně na jaře roku 1919 za vpádu bolševických Maďarů na území slovenské, kde bylo pro vojenské účely nutně zapotřebi dráhy bohumínsko-těšínsko-košické, jelikož byla tato dráha takřka jedinou spojovací žilou Slovenska se zápolím Čech a Moravy. Ale poněvadž část trati od Těšína na jih až k říšským hranicím vedla územím polským, nesměl se touto tratí konati žádný vojenský provoz. Veškerá tíha vojenských provozů spočívala na vlárské trati, ta však svou slabou stavbou naprosto nevyhovovala. Když pak byl v červnu 1919, tedy v době největší krise, povodní stržen most na trati před Vlárským průsmykem a sesul se násyp na trati mezi Bratislavou a Břeclavou, nastalo nebezpečí, že budou veškerá vojska, operující na Slovensku, odříznuta od svého zápolí. Tehdy Poláci na nátlak československé vlády blahovolně dovolili převoz československého vojska také tímto dílem obsazené bohumínsko-těšínské dráhy — v plombovaných vagonech. Bohudík, krise nenastala, poněvadž našim bojujícím oddílům se poštěstilo dříve zastaviti bolševický nápor a zahnat nepřítele přes říšské hranice. Leč co by se bylo stalo, kdyby nám tenkrát nebylo válečné štěstí příznivo?
